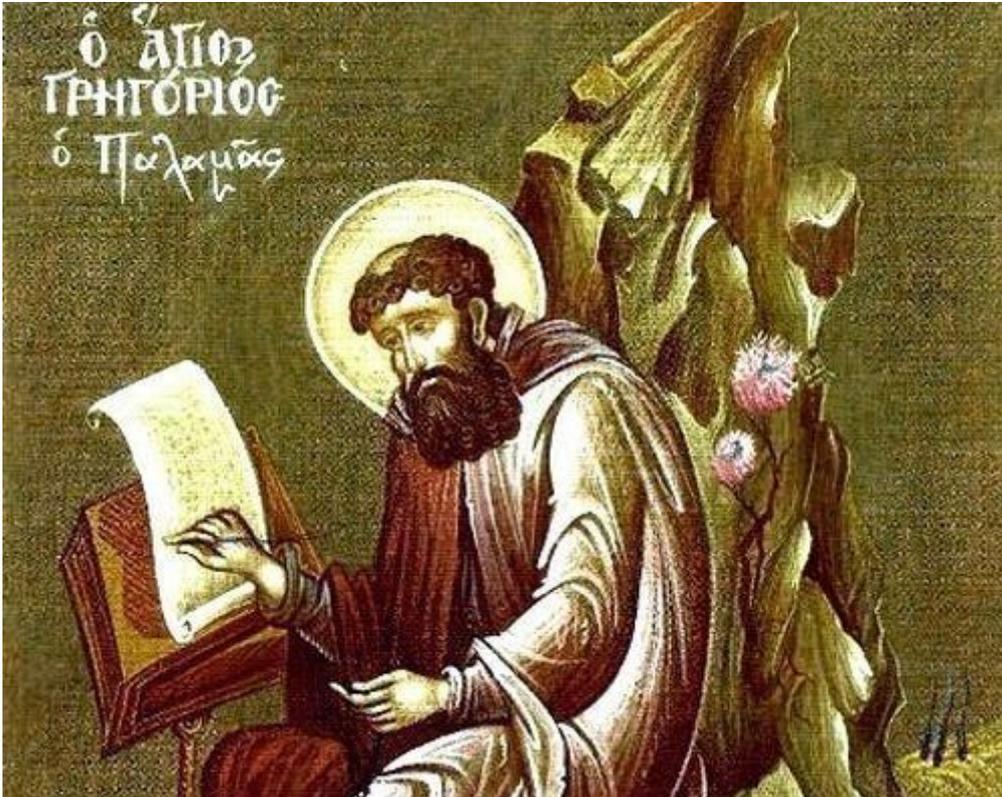

Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς: Αγώνες για την Ορθοδοξία

[/ Ορθόδοξες Προβολές](#)

Την περασμένη Κυριακή, αγαπητοί αδελφοί, εορτάσαμε τη νίκη της Ορθοδοξίας έναντι της αίρεσης της εικονομαχίας. Η σημερινή Κυριακή θεωρείται από τους Πατέρες μια επέκτασή της, μια δεύτερη, θα μπορούσαμε να πούμε, Κυριακή της Ορθοδοξίας, καθώς επιτελούμε τη μνήμη του Αγίου Γρηγορίου Παλαμά, ο οποίος πρωτοστάτησε και συνέβαλε ουσιαστικά στη διατήρηση του Ορθοδόξου Δόγματος και της πνευματικής ζωής που στηρίζεται σ' αυτό.

Ο άγιος Γρηγόριος γεννήθηκε το 1296 στην Κωνσταντινούπολη από γονείς ενάρετους και επιφανείς, τον συγκλητικό Κωνσταντίνο και την Καλλονή. Μάλιστα, ο πατέρας του έγινε Μοναχός, εμπιστευόμενος τα πέντε παιδιά του στη Θεοτόκο, την οποία και κατέστησε προστάτιδά τους.

Ο Άγιος με την σπάνια ευφυΐα του και τις επιδόσεις του κατόρθωσε να αποκτήσει κάθε επιστήμη και γνώση της εποχής του. Για τη μόρφωσή του, ζήτησε ο αυτοκράτορας να υπηρετήσει στο παλάτι, αλλ' ο Γρηγόριος, έστρεψε την καρδιά και το νου του στα υψηλότερα. Αποφάσισε να αφιερώσει τον εαυτό του στον Θεό,

επιλέγοντας την ασκητική και ισάγγελη ζωή των Μοναχών.

Μαζί του, όλη η οικογένειά του αποφάσισε να ακολουθήσει δρόμο παρόμοιο με αυτόν του Αγίου. Μοίρασαν τα υπάρχοντα τους στους πτωχούς και η μεν μητέρα με τις δύο θυγατέρες της εισήλθαν σε γυναικείο μοναστήρι, τους δύο αδελφούς του ο Γρηγόριος πήρε μαζί του στο Άγιον Όρος. Με την άσκησή του προόδευσε στις αρετές και έφτασε σε τόσο υψηλά επίπεδα, ώστε αξιώθηκε να δεχτεί την παρουσία και βοήθεια της Υπεραγίας Θεοτόκου.

Είχε παντοτινή ασχολία του την προσευχή και κραύγαζε, κυριολεκτικά ικέτευε τον Χριστό με την επανάληψη των λόγων, «φώτισόν μου το σκότος, φώτισόν μου το σκότος». Με τις νηστείες του, τις αγρυπνίες και τα πολλά του δάκρυα καθάρισε την ψυχή του και αξιώθηκε να έχει πολλές Θεοφάνειες. Κατόπιν, λόγω των επιδρομών των Τούρκων, αναγκάστηκε να μεταβεί στη Θεσσαλονίκη. Κοντά στις άλλες δωρεές έλαβε και αυτή της Ιερωσύνης. Καθώς κατέστη δοχείο Χάριτος, μπόρεσε και αναδείχθηκε πραγματικός πνευματικός Πατέρας των ανθρώπων, καταστόλιστος από τους καρπούς του Αγίου Πνεύματος και ανήλθε και στον Αρχιερατικό Θρόνο της πόλης των Θεσσαλονικέων.

Όμως, η προσωπικότητα και το έργο του Αγίου Γρηγορίου αναδείχθηκαν περισσότερο, όταν παρουσιάστηκε ο κίνδυνος από τον μοναχό Βαρλαάμ τον Καλαβρό και τους ομόφρονές του, οι οποίοι ανάμεσα στις άλλες πλάνες τους δεν κατανοούσαν πως μπορούν οι ενέργειες του Θεού να είναι μεθεκτές, δηλαδή φανερές και αντιληπτές στους ανθρώπους, παρόλο που οι άνθρωποι δεν μπορούν να αντιληφθούν και να μετέχουν στην Ουσία του Θεού. Με την Σύνοδο του 1341 μ.Χ. ο Γρηγόριος πέτυχε την καταδίκη του Βαρλαάμ, προστατεύοντας και σηκώνοντας στους ώμους του την Ορθοδοξία.

Συνέχισε να οικοδομεί τον λαό του Θεού, ακόμη και τους Τούρκους στους οποίους έπεσε αιχμάλωτος για ένα χρόνο, μέχρις ότου στις 14 Νοεμβρίου του 1359, σε ηλικία 63 ετών, επήλθε το τέλος της επί γης ζωής του. Είχε προειπεί την εκδημία του, και κατ' αυτήν, θείο και άκτιστο φως φώτισε το πρόσωπό του και περιέλαμψε το δωμάτιο όπου κείτονταν το ιερό του σώμα, το οποίο η Χάρις του Θεού κατέστησε πηγή θαυμάτων.

Ο Γρηγόριος ο Παλαμάς είχε καθιερωθεί ακόμη εν ζωή στη συνείδηση των ορθοδόξων ως άγιος. Οι αγώνες του για την Ορθοδοξία για την οποία τόσους διωγμούς, μέχρι και δεσμά υπέστη, η κατ' επανάληψη αναγνώρισή του με Συνόδους από την Εκκλησία ως προμάχου της, οι αρετές, τα χαρίσματα και το πλήθος των θαυμάτων του, πριν και μετά την κοίμησή του, τον κατέταξαν στην αλυσίδα των μεγάλων Πατέρων και διδασκάλων της Εκκλησίας. Μόλις εννιά έτη μετά τον

θάνατό του αναγνωρίστηκε και επίσημα ως Άγιος και ορίστηκε να εορτάζεται η μνήμη του επίσημα κατά τη Β΄ Κυριακή της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, εκτός από την ημέρα της κοιμήσεώς του.

«Τα επουράνια, τα επουράνια» ήταν τα τελευταία λόγια του, καθώς εκείνα οραματιζόταν πριν την κοίμησή του, και τα οποία θα πρέπει να αποτελούν και για εμάς φωνή αφυπνιστική και προτρεπτική. Να προσέξουμε να μην ζημιώσουμε τον εαυτό μας, βάζοντας ως μοναδικό στόχο της ζωής μας τα επίγεια που είναι παροδικά και πρόσκαιρα, αλλά θέτοντας ως προορισμό την ένωσή μας με τον Θεό.

Στη σημερινή Ευαγγελική περικοπή, βλέπουμε πως ο παραλυτικός της Καπερναούμ ήθελε να βρεθεί κοντά στον Χριστό, ώστε να λάβει την αποκατάσταση της υγείας του και με τον λόγο Του ο Κύριος ότι «τέκνον, αφέωνταί σοι αι αμαρτίαι σου», επιτέλεσε το μεγάλο θαύμα, το οποίο μόνο ο Θεός θα μπορούσε να κάνει: Να προσφέρει τη συγχώρηση των αμαρτιών και κατόπιν τη θεραπεία του σώματος.

Είναι γεγονός, ότι κατά την αρρώστια όλοι πασχίζουν για την ανακούφιση του ασθενούς και σωστά πράττουν. Γίνεται όμως σχεδόν πάντοτε το ίδιο λάθος. Όλο το ενδιαφέρον εστιάζεται στο σώμα, λησμονώντας ότι ο άνθρωπος δεν είναι μόνο σώμα, αλλά και ψυχή, είναι ψυχοσωματική ύπαρξη. Η φροντίδα μας θα πρέπει να στοχεύει όχι μόνο στο άρρωστο σώμα, αλλά και στην πάσχουσα ψυχή του ανθρώπου.

Ο Χριστός, το «τέκνον αφέωνταί σοι αι αμαρτίαι σου», δεν το είπε μόνο στον παραλυτικό του σημερινού Ευαγγελίου. Το επαναλαμβάνει συνεχώς στον άνθρωπο, που αναζητά τη θεραπεία της ψυχής. Και κατά τον άγιο Γρηγόριο Παλαμά, η μετάνοια είναι αυτή που μπορεί να ανοίξει την ψυχή μας για να μπει μέσα της η δροσιά του Αγίου Πνεύματος.

Πασχίζουμε να γίνουμε κοινωνοί της Χάριτός του Θεού, που μπορεί να κάνει θεό τον άνθρωπο. Με τα ιερά Μυστήρια και τις άγιες αρετές, την προσευχή και την προσοχή του εαυτού μας και κυρίως τη διαρκή μετάνοια, όλο και περισσότερο οφείλουμε να προσπαθούμε «...να ανεβαίνουμε προς τον Θεό, να είμαστε ενωμένοι συνεχώς με αυτόν και έτσι να μετέχουμε των δωρεών του» (Γρηγόριος Παλαμάς), τις οποίες είθε όλοι μας να επιτύχουμε με τις πρεσβείες του κατ' εξοχήν κήρυκος της Χάριτος Αγίου Γρηγορίου Παλαμά.

Αμήν!

***Κήρυγμα Ιεράς Μητροπόλεως Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας Κυριακής Β΄ Νηστειών του Αγίου Γρηγορίου Παλαμά**